

[Salem](#)

Kultur från Sapmi lyfts fram i Salem

8 november 2025 18:00

Samisk konst och hantverk tar just nu plats i Villa Skönvik i Rönninge. På lördagen var det vernissage med samisk dans i parken.

– Jag blir gråtfärdig av tacksamhet till alla som för fram det samiska, säger Laila Oinonen, som växte upp i Sapmi och nu bor i Salem.

Anette SieversText

[Anette Sievers](#)

[Öppna bild i helskärmsläge](#)

Höstutställningen i Villa Skönvik i Rönninge invigdes med samisk dans i parken, ”Skogen – jag lyssnar” av koreografen Petra Howard. Dansen framfördes av Sebastian Björkman, Ellie Howard och William Nylind.

Bild: Anette Sievers

Det fanns en tid, inte alls avlägsen, när allt samiskt skulle gömmas och glömmas. Nu lyfts kulturen och språket i Sapmi, samernas land, fram igen i många aktuella böcker, filmer och utställningar.

Denna strävan, att låta Sveriges ursprungsbefolkning ta plats i det kulturella rummet, är just nu Salems konstförening en del av.

Yvonne Björkman ingår i Gallerigruppen och har själv samiskt påbrå från Norrbotten. Hon är den som har hållit i trådarna för utställningen, bland annat genom sina kontakter i Sameföreningen i Stockholm.

– Det känns både spännande och viktigt att lyfta fram samisk konst och hantverk, säger Yvonne Björkman, som bor i Rönninge.

[Öppna bild i helskärmsläge](#)

Tre generationer med rötter i Sapmi, som tycker det är viktigt att den samiska kulturen lyfts fram, som vid Höstutställningen i Villa Skönvik: Sebastian Björkman, Laila Oinonen och Yvonne Björkman.

Bild: Anette Sievers

Annons

Hennes mamma Laila Oinonen, är uppvuxen i Ammarnäs och bor i Salem, och hon var rörd vid lördagens invigning.

– När jag flyttade till Stockholm var det sista mamma sa till mig 'säg inte ett ord om att du är lapp', som man kallade oss på den tiden, berättar Laila.

– Jag blir gråtfärdig av tacksamhet till alla som de senaste åren har fört fram det samiska i böcker och filmer. Och nu har vi till och med fått en ursäkt.

En av dem som ägnar en stor del av sitt liv åt det samiska arvet, som dansare och som verksamhetsansvarig i Samiska föreningen i Stockholm, är Laila Oionens barnbarn Sebastian Björkman. Berättelsen om hur förfadern Tomas Partapuoli tvångsflyttades tillsammans med sin familj och sina renar från Talma till Ammarnäs i Norrbotten ramade in ett känslösamt framförande med rörelser till tal och musik under invigningsceremonin.

– Det är tungt, men jag försöker andas i känslan och ta mig vidare i sorgen, säger Sebastian.

[Öppna bild i helskrämsläge](#)

Många samer försöker ta tillbaka sitt arv efter årtionden av förnekelse och förföljelse, två av dem är Petra Howard, koreograf och konstnär, och Madeleine Niarga, textilkonstnär, som medverkar med sina verk vid utställningen i Villa Skönvik.

Bild: Anette Sievers

Att ta sig vidare och återerövra ett förlorat arv är ett arbete som upptar även textilhantverkaren Madeleine Niarga, Sorunda, som är en av de fem utställarna i Villa Skönvik.

– Vi är många som försöker ta tillbaka vårt arv. Min mormor är 95 år och helt med i det som händer, men så fort jag börjar prata med henne om det samiska blir hon blind, döv och stum. Det är för smärtsamt för henne att tala om, säger hon.

Konstnären och koreografen Petra Howard, Stockholm, har liknande erfarenheter av att försöka att återta sitt samiska ursprung.

– Det var min gammelfarmor som levde med det samiska, och det är mycket som är håligt och tomt i mitt kulturella arv.

Samisk konst och hantverk i Salem

Vid Salem konstförenings Höstutställning står samiskt hantverk och konst i fokus.

Fem konstnärer och hantverkare ställer ut: Ellen Marie Martinsen, keramik, Petra Howard, måleri, vävning och broderi, Ella Kari Skum, fotokonst, Madeleine Niarga, textil och Fredrik Vindelälv, smycken.

Utställningen är i Villa Skönvik i Skönviksparken i Rönninge och pågår den 8–23 november. Öppet lördagar och söndagar klockan 12-16 och onsdagar klockan 14–16